

AKADEMIA KOORDYNATORA

DOŁĄCZ
DO AKADEMII

PODSUMOWANIE

DIAGNOSTYKA ENDOSKOPOWA I PATOMORFOLOGICZNA

CYKL WEBINARÓW

Rola Koordynatora w Diagnostyce Molekularnej i Opiece nad Pacjentami z Rakiem Płuca

DIAGNOSTYKA ENDOSKOPOWA I PATOMORFOLOGICZNA

Techniki endoskopowe

Endoskopia jest podstawową metodą diagnostyczną w ocenie pacjentów z podejrzeniem raka płuca.

Bronchoskopia umożliwia bezpośrednią wizualizację dróg oddechowych, ocenę zmian patologicznych oraz pobranie materiału do dalszych badań cytologicznych, histologicznych i mikrobiologicznych.

Wyróżniamy dwa główne typy bronchoskopów: **sztwywny i giętkie**.

Bronchoskop sztywny stosowany jest głównie w warunkach sali operacyjnej, natomiast giętki – w diagnostyce ambulatoryjnej.

Badanie przeprowadza się w znieczuleniu miejscowym (lidokaina 2-10%), czasem z sedacją dożylną.

Kluczowym warunkiem jest **zgoda pacjenta** i zapewnienie bezpieczeństwa podczas procedury.

Techniki wspomagające wizualizację obejmują:

- **autofluorescencję** – ułatwia wykrywanie zmian w powierzchniowej warstwie śluzówki,
- **endosonografię wewnątrzoskrzelową (EBUS)**,
- **nawigację wewnątrzoskrzelową**, która łączy dane z tomografii komputerowej i endoskopii w celu precyzyjnego dotarcia do zmiany.

Pobieranie materiału

Podczas bronchoskopii możliwe jest pobranie materiału metodami:

- płukania oskrzelowo-pęcherzykowego (BAL),
- biopsji szczoteczkowej,
- biopsji kleszczykami,
- kriobiopsji.

Pobrane próbki stanowią podstawę dalszej diagnostyki patomorfologicznej.

„Najważniejsze przeciwwskazanie do wykonania badania to brak zgody pacjenta. Wszystko inne jest względne.”

– dr Małgorzata Polubiec

CYKL WEBINARÓW

Rola Koordynatora w Diagnostyce Molekularnej i Opiece nad Pacjentami z Rakiem Płuca

✓ Diagnostyka patomorfologiczna

Materiał pobrany podczas bronchoskopii trafia do zakładu patomorfologii, gdzie poddawany jest szeregowi procedur przygotowawczych i analitycznych. **Patomorfolog** potwierdza lub wyklucza rozpoznanie nowotworu oraz określa jego typ histologiczny i czynniki predykcyjne.

Wyróżnia się dwa główne typy badań:

- **Cytologiczne** – analiza komórek w rozmazach lub cytobłokach,
- **Histopatologiczne** – analiza fragmentów tkanki.

Cytobłoki, w przeciwieństwie do klasycznych rozmazów, umożliwiają wykonywanie badań immunohistochemicznych i molekularnych, co zwiększa ich wartość diagnostyczną.

✓ Utrwalanie i jakość materiału

Prawidłowe utrwalenie materiału jest warunkiem uzyskania wiarygodnych wyników.

Używa się **10% buforowanej formaliny o obojętnym pH**.

- Czas utrwalania materiału oligobiopsyjnego: **6-48 godzin**,
- Czas utrwalania materiału operacyjnego: **do 72 godzin**,
- Materiał musi trafić do zakładu patomorfologii możliwie najszybciej po pobraniu.

„Dobry materiał to ten, który trafił do nas szybko i został prawidłowo utrwalony. Od tego zależy nie tylko rozpoznanie, ale i skuteczność leczenia.”

– prof. Renata Langford

CYKL WEBINARÓW

Rola Koordynatora w Diagnostyce Molekularnej i Opiece nad Pacjentami z Rakiem Płuca

Nowoczesna diagnostyka i leczenie

Współczesna diagnostyka raka płuca wymaga **podejścia kompleksowego**. Badania immunohistochemiczne i molekularne (NGS, ocena ekspresji PD-L1, mutacje EGFR, ALK, KRAS) umożliwiają dobór terapii celowanych i immunoterapii.

Celem diagnostyki jest **zapewnienie pacjentowi szybkiego i pełnego rozpoznania**, które pozwoli na natychmiastowe rozpoczęcie leczenia systemowego lub chirurgicznego.

Rola zespołu interdyscyplinarnego

Proces diagnostyczny wymaga współpracy wielu specjalistów: klinicysty, pielęgniarki, patomorfologa, biologa molekularnego i koordynatora. Każdy etap – od pobrania i utrwalenia materiału po jego analizę i interpretację – wpływa na końcowy wynik i wybór terapii.

Podsumowanie

Diagnostyka endoskopowa i patomorfologiczna raka płuca to proces wieloetapowy, wymagający precyzji i współpracy. Dzięki postępowi technologicznemu – od **EBUS i kriobiopsji po sekwencjonowanie nowej generacji** – możliwe jest szybkie ustalenie rozpoznania i wdrożenie spersonalizowanego leczenia, które realnie wydłuża życie pacjentów.

Rozwijaj swoje kompetencje
– dołącz do Akademii Koordynatora!

Zeskanuj kod QR i poznaj nowy projekt edukacyjny dla Koordynatorów medycznych.

